

Branje z učnim pripomočkom KOBİ

Reading with the Learning Tool KOBİ

Irena Podjed

Izvleček

Prispevek na kratko predstavlja aplikacijo KOBİ – nov pripomoček za branje na tablici ali pametnem telefonu. Aplikacija omogoča lažje branje učencem, ki se soočajo z različnimi bralnimi težavami. Posameznik lahko izbira med zanj učinkovitimi prilagoditvami: prilagoditev barvne podlage, velikost črk, štetja besed in obarvanja posameznih črk. Najbolj dobrodošlo pa je to, da lahko s pomočjo kamere skeniramo in prenesemo v program katerokoli učencu težje berljivo tiskano besedilo in ga nadaljnje prilagodimo glede na učenčeve potrebe.

Ključne besede:

aplikacija KOBİ, bralne težave, prilagajanje bralnega gradiva

UDK: 028.5:376

Key words:

KOBİ app, reading difficulties, adjusting reading material

Abstract

The article introduces the app called KOBİ – a new tablet or smartphone reading tool that facilitates reading for children who experience different reading difficulties. It provides a selection of customizable and effective adjustments: adjustable colouring, letter size, word count and colouring of individual letters. Its most useful feature is the possibility to import any printed text that the student has difficulty reading by scanning it with the camera and then make further adjustments according to the student's needs.

PREDSTAVITEV UČNEGA PRIPOMOČKA

KOBİ je licenčna aplikacija, ki deluje na tabličnih računalnikih ali pametnih telefonih

z operacijskim sistemom Android. Pripomoček je primeren za učenje branja za vse otroke, še toliko bolj pa za vse tiste, ki se pri usvajanju večine branja srečujejo s težavami. Z njegovo pomočjo branje postane lažje, prijetnejše.

Pripomoček je primeren za učenje branja za vse otroke, še toliko bolj pa za vse tiste, ki se pri usvajanju veščine branja srečujejo s težavami.

Poizkusno verzijo, ki smo jo uporabljale konec šolskega leta 2018/19. S šol. letom 2019/2020 se je šola pridružila šolam, ki že uporabljajo program Kobi. Vanj je vključenih že okrog 90 slovenskih osnovnih šol in drugih institucij. Vsaka osnovna šola ima možnost pridobiti eno brezplačno licenco omenjene aplikacije.

PRILAGODITVE, KI JIH PONUJA UČNI PRIPOMOČEK

Aplikacija Kobi ponuja veliko možnosti, da bralno gradivo prilagodimo posameznemu bralcu.

Če pogledamo najprej oblikovno plat besedila, KOBİ ponuja **prilagajanje odtenka barve podlage**. Za posameznega bralca znotraj ponujenega barvnega spektra izberemo odtenek barve, ki jo želimo uporabiti za podlago črk. Izberemo tudi intenzivnost izbrane barvne podlage. Ta prilagoditev je potrebna predvsem za tiste otroke, ki se jim pri branju na belem papirju črke bleščijo oz. migetajo na papirju.

Izberemo lahko **vrsto pisave**, ki je najbolj primerna za bralca. Prilagodimo **velikost črk**, saj večina otrok lažje bere večje črke. Tako lahko izberemo zelo majhne črke, kjer na strani tabličnega računalnika pride 21 vrstic besedila, ali zelo velike črke z osmimi vrsticami na strani. Prilagodimo lahko tudi **razmik med vrsticami** in ne nazadnje lahko prilagodimo tudi tip črk, glede na to ali otrok bere le velike tiskane črke ali že tudi male tiskane črke.

Ta pripomoček olajša branje tudi vsem tistim otrokom, ki imajo težave s prepoznavanjem in razločevanjem določenih črk oz. pri branju črke med seboj zamenjujejo (npr. o-a, b-d).

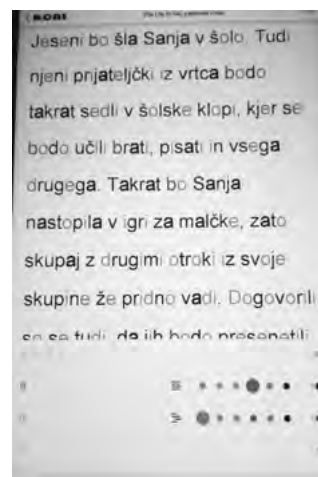
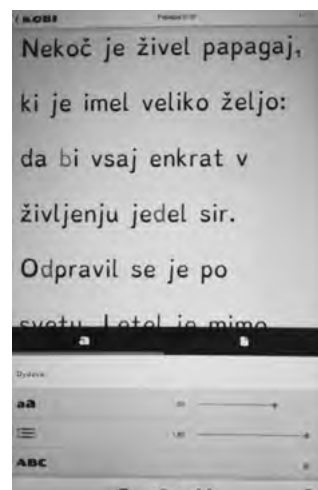
Kot pomoč in za lažje razločevanje učiteljem, otrokom in njihovim staršem, ni več potrebno na papirju barvati posameznih črk. V KOBİ lahko otrok sam črko, ki mu predstavlja oviro pri natančnem branju, obarva z drugo barvo. S tem, ko je **črka drugače obarvana**, se otrok bistveno manj zaustavlja pri branju zaradi točnejšega prepoznavanja črke, saj mu pri tem pomaga dodatna barvna informacija.

Obenem aplikacija ponuja tudi možnost **obarvanja ločil** (vejice, končna ločila) za vse tiste otroke, ki pri branju še ne zmorejo upoštevati dovolj ločil. Z obarvanjem ločil otrok nanje postane bolj pozoren in jih tako pri branju tudi bolj upošteva. Začetnim bralcem pa aplikacija omogoča obarvanje vseh samoglasnikov, s čimer lažje vežejo zloge med seboj.

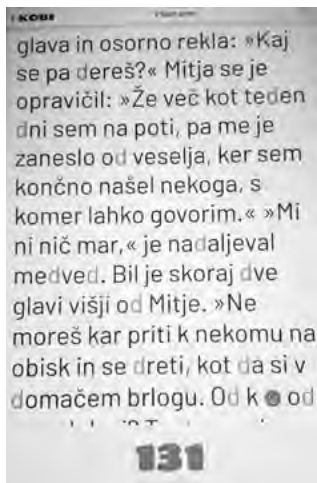
Za vse otroke, ki se zgubljajo v vrstici, na strani ali težje vzdržujejo svojo osredotočenost na besedi, je na voljo tudi **bralni okvirček**. Slednjega otrok sam premika glede na svojo hitrost branja.

Aplikacija ponuja možnost pretvorbe določene besede v govor.

Branje z učnim pripomočkom med drugim omogoča tudi **spremljanje bralnega**

Vsaka osnovna šola ima možnost pridobiti eno brezplačno licenco omenjene aplikacije.

Branje z učnim pripomočkom med drugim omogoča tudi spremljanje bralnega napredka.

Pri vsakodnevnem delu z učenci ob branju na tabličnem računalniku s pomočjo aplikacije Kobi opazamo več motivacije za branje.

napredka. V ta namen uporabimo funkcijo smeška, ki ga umestimo v besedilo tja, do kamor je bilo besedilo prebrano. S tem dobimo podatek o številu besed, ki jih je otrok prebral od začetka besedila do smeška. Če to redno spremljamo, opazimo napredek, saj otrok pri branju naredi manj napak oz.

prebere več besed v določenem času.

V pomoč pri izbiri gradiv učni pripomoček ponuja »**knjižnico**«, kjer izbiramo med gradivi s področja leposlovja oz. bralnih vaj. Gradiva lahko izbiramo glede na različne bralne ravni, saj so besedila opremljena s podatkom o številu besed. Aplikacija podpira tudi uvoz dokumentov, ki jih imamo shranjene na tabličnem računalniku oz. pametnem telefonu.

Pripomoček omogoča, da s pomočjo **kamere** slikamo tiskani zapis na listu, berilu oz. knjigi, ki ga nato aplikacija pretvori v obliko, ki nam omogoča nadaljnje prilagajanje besedila glede na potrebe posameznega bralca. Učenci lahko Kobi uporabljajo tudi pri pouku, saj besedila

v razredu lažje sami preberejo oz. lažje spremljajo branje drugih.

UGOTOVITVE OB DELU Z UČNIM PRIPOMOČKOM

Pri vsakodnevnom delu z učenci ob branju na tabličnem računalniku s pomočjo aplikacije Kobi opazamo več motivacije za branje. Poleg vseh omenjenih prilagoditev, ki olajšajo samo branje, je branje s pomočjo tablice za vsakega otroka nekaj novega, drugačnega in zanimivega. S tem bralni trening postane branje za učence bolj prijetno opravilo, hkrati pa spoznajo, da zmorejo in postajajo vedno boljši bralci.

Učenci tako berejo njim primerna besedila, ki so prilagojena njihovim bralnim ravnam, napredujejo skladno s svojimi sposobnostmi, spremljajo svoj napredek in sledijo zastavljenemu cilju. Izvajalec skupaj z učencem v smislu formativnega spremljanja napredka spodbuja učenca in z lahkoto sledi njegovemu napredku ter stremi k zastavljanju višjih in učencu dosegljivih ciljev.

Čeprav omenjeni učni pripomoček na tablicah zaenkrat uporabljamo le specialne pedagoginje, si želimo, da bi ga pri pouku večkrat uporabljali tudi razredni učitelji in učenci, ki se zatečejo v šolsko knjižnico. ●

Literatura

Malovrh, P. Slovensko znanje za lažje življenje dislektikov. Dostopno na: <https://www.delo.si/lokalno/primorska-in-notranjska/slovensko-znanje-za-lazje-zivljenje-dislektikov-103732.html> (4. 5. 2020). Mobilna aplikacija Kobi: bralna pomoč otrokom z disleksijo. Dostopno na: [https://www.dnevnik.](https://www.dnevnik.si/1042881452)

[si/1042881452](https://www.dnevnik.si/1042881452) (4. 5. 2020). Šestan, U. Kobi: prvo 'berilo' za dislektike. Dostopno na: <https://www.24ur.com/novice/slovenija/kobi-prvo-berilo-za-dislektike.html> (4. 5. 2020). Učni pripomoček za učenje branja - Kobi. Dostopno na: <https://kobiapp.io/sl/> (4. 5. 2020).

IRENA PODJED, mag. prof. spec. in reh. pedag. na OŠ Frana Albrehta Kamnik
Naslov: OŠ Frana Albrehta Kamnik, Šolska ulica 1, 1241 Kamnik
E-naslov: irena.podjed@os-fa.si